

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3259/2554

ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) โดยบริษัทบริหารสินทรัพย์เพชรบุรี จำกัด ผู้เข้าสวมสิทธิเป็นผู้ความแทนโจทก์ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ส.ธนพาณิชย์ก่อสร้าง กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.การธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2505 มาตรา 14, พ.ร.บ.ห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. 2475 มาตรา 3, ป.พ.พ. มาตรา 224, ป.วิ.พ. มาตรา 142, ป.วิ.พ. มาตรา 249, ป.วิ.พ. มาตรา 245

ย่อ / หลักกฎหมาย

แม้ตามสัญญาค้ำประกันที่จำเลยที่ 5 ทำไว้เมื่อปี 2536 และปี 2538 ระบุให้ค้ำประกันหนี้ของจำเลยที่ 1 ที่จะมีต่อไปในภายหน้าด้วย โดยสัญญาค้ำประกันที่ทำเมื่อปี 2536 มีจำเลยที่ 2 และที่ 9 เป็นผู้ร่วมค้ำประกันในฉบับเดียวกัน ส่วนสัญญาค้ำประกันที่ทำเมื่อปี 2538 มีจำเลยที่ 2 ที่ 3 และที่ 6 เป็นผู้ร่วมค้ำประกัน ในฉบับเดียวกัน แต่ปรากฏว่าภายหลังจากจำเลยที่ 5 ทำนิติกรรมกับโจทก์ครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2539 โดยทำบันทึกขึ้นเงินจำนองที่ดินรวม 4 แปลง แล้ว จำเลยที่ 5 ก็ไม่ได้ทำนิติกรรมใดๆ กับโจทก์อีก และเมื่อจำเลยที่ 1 ทำสัญญากู้เงินกับโจทก์ 2 ฉบับ เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2542 ในวันเดียวกันนั้น จำเลยที่ 2 ที่ 3 และที่ 6 ถึงที่ 10 ได้ทำสัญญาค้ำประกันจำเลยที่ 7 และที่ 8 ทำสัญญาจำนอง นอกจากนี้จำเลยที่ 3 และที่ 6 ยังได้ทำหนังสือแสดงเจตนาให้การจำนองที่ทำไว้ตั้งแต่ปี 2535 และปี 2536 เป็นการจำนองเป็นประกันหนี้ตามสัญญาเงินกู้ 2 ฉบับนี้ด้วย ส่วนจำเลยที่ 5 มิได้ทำสัญญาค้ำประกันหรือสัญญาจำนองขึ้นใหม่ ทั้งไม่ได้ทำหนังสือแสดงเจตนาให้การจำนองที่จำเลยที่ 5 ทำไว้ตั้งแต่ปี 2536 เป็นการจำนองเป็นประกันหนี้ตามสัญญาเงินกู้ 2 ฉบับนี้ด้วยแต่อย่างใด พฤติการณ์เช่นนี้แลเห็นเจตนาของโจทก์และจำเลยที่ 5 ได้ว่า สัญญาค้ำประกันที่จำเลยที่ 5 ทำไว้ในปี 2536 และปี 2538 รวมทั้งสัญญาจำนองที่ดินที่ได้ทำไว้ก่อนไม่เป็นการค้ำประกันและจำนองเป็นประกันหนี้สำหรับสัญญาเงินกู้จำนวน 2 ฉบับ ที่จำเลยที่ 1 ทำกับโจทก์ในภายหลังดังกล่าวโดยการกู้เงินตามสัญญาเงินกู้ที่จำเลยที่ 5 มิได้เกี่ยวข้องด้วยแต่อย่างใด จึงไม่ต้องร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ 1

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยที่ 1 ถึงที่ 3 ที่ 5 และที่ 6 ร่วมกันชำระเงิน 10,717,207.45 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 14 ต่อปี ของต้นเงิน 9,173,367.48 บาท นับแต่วันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไป ให้จำเลยที่ 4 ในฐานะผู้จำนองร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ 1 จำนวน 500,000 บาท จำเลยที่ 7 ในฐานะผู้ค้ำประกันและผู้จำนองหนี้ตามสัญญาเงินกู้ร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ 1 จำนวน 1,625,000 บาท จำเลยที่ 8 ในฐานะผู้ค้ำประกันและผู้จำนองหนี้ตามสัญญาเงินกู้ร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ 1 จำนวน 1,805,000 บาท จำเลยที่ 9 ในฐานะผู้ค้ำประกันหนี้ตามสัญญาเบิกเงินเกินบัญชีและหนี้ตามสัญญาเงินกู้ร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ 1 จำนวน 4,340,000 บาท และจำเลยที่ 10 ในฐานะผู้ค้ำประกันหนี้ตามสัญญาเงินกู้ร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ 1 จำนวน 1,340,000 บาท ทั้งนี้พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 14 ต่อปี ของต้นเงินซึ่งแต่ละคนจะต้องรับผิดชอบดังกล่าว นับแต่วันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ หากไม่ชำระให้ยึดทรัพย์สินจำนองที่ดินโฉนดเลขที่ 13124 และ 11214 ตำบลโคกพุดซา อำเภอโพธิ์ทอง (โพทอง) จังหวัดอ่างทอง โฉนดเลขที่ 43510 และ 43511 ตำบลพระลับ อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น โฉนดเลขที่ 2503, 2504, 9464 และ

9465 ตำบลบางระกำ อำเภอโพธิ์ทอง (โพทอง) จังหวัดอ่างทอง โฉนดเลขที่ 896 และ 11446 ตำบลโคกพุทรา (บ้านตาล) อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง และที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.3 ก.) เลขที่ 1782 ตำบลเสมา อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา และเลขที่ 4045 ตำบลสุรนารี อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา พร้อมสิ่งปลูกสร้าง พร้อมทั้งยึดหรืออายัดทรัพย์สินอื่นของจำเลยทั้งสิบออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้โจทก์จนครบถ้วน จำเลยที่ 1 ที่ 2 ที่ 3 ที่ 5 ที่ 6 ที่ 9 และที่ 10 ให้การขอให้ยกฟ้อง ระหว่างพิจารณาของศาลชั้นต้น บริษัทบริหารสินทรัพย์เพอร์บุรี จำกัด ยื่นคำร้องขอเข้าสวมสิทธิเป็นคู่ความแทนโจทก์ ศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาต ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยที่ 1 ถึงที่ 3 ที่ 5 และที่ 6 ชำระเงินตามสัญญาเบิกเงินเกินบัญชี 3,593,685.97 บาท พร้อมดอกเบี้ยแบบไม่ทบต้นอัตราตามประกาศธนาคารโจทก์ นับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2540 ซึ่งเป็นวันถัดจากวันที่สัญญาเบิกเงินเกินบัญชีเลิกกัน จนถึงวันฟ้อง (ฟ้องวันที่ 18 มิถุนายน 2544) และนับจากวันถัดจากวันฟ้อง อัตราร้อยละ 14 ต่อปี เป็นต้นไป และชำระเงินตามสัญญากู้เงินสองฉบับรวมเป็นเงิน 6,253,333.17 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 14 ต่อปี ของต้นเงิน 4,831,077.23 บาท นับแต่วันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ โดยให้จำเลยที่ 7 รับผิดชอบร่วมกับจำเลยที่ 1 จำนวน 1,625,000 บาท จำเลยที่ 8 รับผิดชอบร่วมกับจำเลยที่ 1 จำนวน 1,805,000 บาท จำเลยที่ 9 รับผิดชอบร่วมกับจำเลยที่ 1 จำนวน 4,340,000 บาท และจำเลยที่ 10 รับผิดชอบร่วมกับจำเลยที่ 1 จำนวน 1,340,000 บาท ทั้งนี้พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 14 ต่อปี ของต้นเงินของแต่ละคน นับแต่วันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไป หากไม่ชำระให้ยึดทรัพย์สินจำนองที่ดินโฉนดเลขที่ 13124 และ 11214 ตำบลโคกพุทรา อำเภอโพธิ์ทอง (โพทอง) จังหวัดอ่างทอง โฉนดเลขที่ 43510 และ 43511 ตำบลพระลับ อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น โฉนดเลขที่ 2503, 2504, 9464 และ 9465 ตำบลบางระกำ อำเภอโพธิ์ทอง (โพทอง) จังหวัดอ่างทอง โฉนดเลขที่ 896 และ 11446 ตำบลโคกพุทรา (บ้านตาล) อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง ที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.3 ก.) เลขที่ 1782 ตำบลเสมา อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา และเลขที่ 4045 ตำบลสุรนารี อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ทั้งนี้พร้อมสิ่งปลูกสร้างออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้ให้แก่โจทก์ หากไม่พอชำระให้ยึดทรัพย์สินอื่นออกขายทอดตลาดได้อีกจนกว่าจะครบ กับให้ใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความ 20,000 บาท ส่วนจำเลยที่ 4 ให้ยกฟ้อง ค่าฤชาธรรมเนียมระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ 4 ให้เป็นพับ ค่าขออื่นให้ยก จำเลยที่ 1 ถึงที่ 3 และที่ 5 ถึงที่ 10 อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 4 พิพากษายืน ให้จำเลยที่ 1 ถึงที่ 3 และที่ 5 ถึงที่ 10 ร่วมกันใช้ค่าทนายความชั้นอุทธรณ์ 10,000 บาท แทนโจทก์ จำเลยที่ 1 ถึงที่ 3 ที่ 5 ที่ 6 ที่ 9 และที่ 10 ฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีพาณิชย์และเศรษฐกิจวินิจฉัยว่า ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ 4 โจทก์ไม่อุทธรณ์ คดีโจทก์ในส่วนที่เกี่ยวกับจำเลยที่ 4 จึงยุติไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ต่อมาชั้นฎีกาจำเลยที่ 1 ถึงที่ 3 ที่ 5 ที่ 6 ที่ 9 และที่ 10 แต่งตั้งนายศุภชัยเป็นทนายความ นายศุภชัยผู้เดียวลงลายมือชื่อเป็นผู้ยื่นฎีการวมมาในฉบับเดียวกัน แม้ตามฎีการะบุว่าจำเลยที่ 7 และที่ 8 ฎีกาด้วย แต่เมื่อจำเลยที่ 7 และที่ 8 มิได้แต่งตั้งนายศุภชัยเป็นทนายความ และศาลชั้นต้นสั่งรับฎีกาของจำเลยที่ 1 ถึงที่ 3 ที่ 5 ที่ 6 ที่ 9 และที่ 10 เท่านั้น มิได้สั่งในส่วนที่เกี่ยวกับฎีกาของจำเลยที่ 7 และที่ 8 แต่ประการใด จำเลยที่ 7 และที่ 8 และนายศุภชัยมิได้โต้แย้งคัดค้าน จึงต้องถือว่าจำเลยที่ 7 และที่ 8 มิได้ฎีกา ดังนั้น ชั้นฎีกาจึงมีปัญหาวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยที่ 1 ถึงที่ 3 ที่ 5 ที่ 6 ที่ 9 และที่ 10 เท่านั้น มีปัญหาวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยที่ 1 ถึงที่ 3 ที่ 5 ที่ 6 ที่ 9

และที่ 10 ว่า จำเลยที่ 1 เป็นหนี้โจทก์ตามสัญญาเบิกเงินบัญชีและสัญญากู้เงินตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 4 หรือไม่ สำหรับหนี้ตามสัญญาเบิกเงินเกินบัญชี จำเลยที่ 1 ถึงที่ 3 ที่ 5 ที่ 6 ที่ 9 และที่ 10 ฎีกาว่า จำเลยที่ 1 ได้ส่งจ่ายเช็คให้แก่โจทก์ รวมทั้งมอบอำนาจให้โจทก์เป็นผู้รับเงินที่ได้จากการรับจ้างเหมาก่อสร้างจากกรมชลประทานแทน ตามต้นข้าวเช็คและสำเนาเช็คธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) แต่โจทก์กลับมิได้นำไปหักกลบกับหนี้เบิกเงินเกินบัญชีในบัญชีเงินฝากกระแสรายวันนั้น เมื่อพิจารณารายการเดินบัญชีกระแสรายวันแล้ว เห็นว่า ในวันที่ส่งจ่ายเช็คมีรายการฝากเช็คต่างธนาคารในบัญชีกระแสรายวันของจำเลยที่ 1 มียอดเงินตรงตามเช็คทั้งสิ้น บัญชีที่อ้างว่าโจทก์มิได้นำเข้าบัญชีเพื่อหักกลบหนี้เบิกเงินเกินบัญชี โดยปรากฏว่าโจทก์ได้นำเช็คเข้าเรียกเก็บและหักกลบหนี้ให้แก่จำเลยที่ 1 โดยถูกต้องแล้ว ส่วนต้นข้าวเช็ค ปรากฏว่าต้นข้าวเช็คบางส่วนเป็นต้นข้าวเช็คของเช็คที่โจทก์ได้นำเข้าบัญชีหักกลบหนี้ให้แล้ว ส่วนต้นข้าวเช็คบางรายการที่เหลือมีรายการนำฝากโดยการโอนเข้าบัญชีเงินฝากกระแสรายวันของจำเลยที่ 1 แล้วเช่นกัน ข้ออ้างตามฎีกาดังกล่าวจึงฟังไม่ขึ้น ข้อเท็จจริงจึงรับฟังได้ตามพยานหลักฐานของโจทก์ว่า จำเลยที่ 1 ได้เบิกเงินเกินบัญชีจากโจทก์ และทำสัญญากู้เงินสองฉบับ โดยได้รับเงินกู้จากโจทก์แล้ว แต่จำเลยที่ 1 ยังชำระไม่ครบถ้วน จำเลยที่ 1 จึงยังคงเป็นหนี้ตามสัญญาเบิกเงินเกินบัญชีและสัญญากู้เงิน ส่วนปัญหาว่าจำเลยที่ 1 ค้างชำระหนี้โจทก์เพียงใด เห็นว่า โจทก์เป็นธนาคารพาณิชย์ การคิดดอกเบี้ยของโจทก์จึงต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ.2505 มาตรา 14 ซึ่งใช้บังคับในขณะนั้น บทบัญญัติดังกล่าวกำหนดให้ธนาคารแห่งประเทศไทยออกประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติในเรื่องดอกเบี้ยและส่วนลด โจทก์จึงออกประกาศกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินเชื่อประเภทต่างๆ เพื่อใช้สำหรับลูกค้าของโจทก์ จำเลยที่ 1 ทำสัญญาเบิกเงินเกินบัญชีจากโจทก์ โดยระบุดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 19 ต่อปี แต่ตามประกาศของโจทก์ที่ใช้บังคับในวันทำสัญญากำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินเชื่อสำหรับลูกค้าชั้นดีประเภทเบิกเงินเกินบัญชีอัตราร้อยละ 13.25 ต่อปี และจำเลยที่ 1 ทำบันทึกข้อตกลงแก้ไขสัญญาเบิกเงินเกินบัญชีจากโจทก์เพิ่มวงเงินจากเดิมรวมเป็น 3,500,000 บาท โดยระบุดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 16.75 ต่อปี แต่ตามประกาศของโจทก์ที่ใช้บังคับในวันทำบันทึกข้อตกลงกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินเชื่อสำหรับลูกค้ารายย่อยชั้นดีประเภทเบิกเงินเกินบัญชีอัตราร้อยละ 14.75 ต่อปี และจำเลยที่ 1 ทำสัญญากู้เงินจากโจทก์ โดยระบุดอกเบี้ยอัตราสูงสุดตามประกาศของโจทก์เท่ากับอัตราร้อยละ 17 ต่อปี แต่ตามประกาศของโจทก์ที่ใช้บังคับในวันทำสัญญาสองฉบับกำหนดอัตราดอกเบี้ยสูงสุดของลูกค้าทั่วไปอัตราร้อยละ 14.5 ต่อปี ดังนั้น ข้อตกลงเรื่องดอกเบี้ยตามสัญญาทุกฉบับจึงเกินกว่าอัตราตามประกาศที่โจทก์ใช้บังคับ และเป็นการต้องห้ามตามพระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ.2475 มาตรา 3 ข้อตกลงเรื่องดอกเบี้ยจึงเป็นโมฆะ เท่ากับสัญญาเบิกเงินเกินบัญชี บันทึกข้อตกลงแก้ไขสัญญาเบิกเงินเกินบัญชี และสัญญากู้เงินมิได้ตกลงเรื่องดอกเบี้ยไว้ โจทก์จึงไม่มีสิทธิคิดดอกเบี้ยตามสัญญาทุกฉบับ คงมีสิทธิได้รับดอกเบี้ยในระหว่างเวลาผิดนัดอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 224 วรรคหนึ่ง เท่านั้น จึงต้องนำเงินทั้งหมดที่จำเลยที่ 1 ชำระแก่โจทก์ไปแล้วไปหักชำระหนี้ต้นเงินตามสัญญาแต่ละฉบับก่อน จำเลยที่ 1 คงต้องรับผิดชอบเฉพาะต้นเงินส่วนที่เหลือพร้อมดอกเบี้ยในระหว่างเวลาผิดนัดอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันผิดนัดเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ สำหรับวันผิดนัด เห็นว่า โจทก์บอกกล่าวทวงถามและบอกกล่าวบังคับจำนองไปยังจำเลยทั้งสิบด้วยการประกาศโฆษณาหนังสือพิมพ์ให้ชำระหนี้ตามฟ้อง โดยกำหนดระยะเวลาให้ 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับหรือถือว่าได้รับการบอกกล่าว โดยโจทก์

ประกาศโฆษณาทางหนังสือพิมพ์ครั้งสุดท้ายวันที่ 6 เมษายน 2544 ครบ 30 วัน ในวันที่ 6 พฤษภาคม 2544 ดังนั้น วันที่ 7 พฤษภาคม 2544 จึงเป็นวันผิคนัดที่โจทก์เริ่มคิดดอกเบี้ยได้ ปัญหาว่าโจทก์คิดดอกเบี้ยฝ่าฝืนต่อกฎหมายหรือไม่ เป็นปัญหาอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกา ศาลฎีกามีอำนาจหยิบยกขึ้นวินิจฉัยได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 142 (5) ประกอบมาตรา 246 และ 247 ปัญหาตามฎีกาของจำเลยที่ 2 ที่ 3 ที่ 6 ที่ 9 และที่ 10 ว่า จำเลยที่ 2 ที่ 3 ที่ 6 ที่ 9 และที่ 10 ต้องร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ 1 ต่อโจทก์หรือไม่ ที่จำเลยที่ 2 ที่ 3 ที่ 6 ที่ 9 และที่ 10 ฎีกาว่า เมื่อจำเลยที่ 1 ไม่ต้องรับผิดชอบชำระหนี้ทั้งตามสัญญาเบิกเงินเกินบัญชีและตามสัญญากู้เงินทั้งสองฉบับตามฟ้องต่อโจทก์ จึงไม่ต้องร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ 1 ด้วยนั้น เห็นว่า ข้อเท็จจริงดังที่ได้วินิจฉัยมาจำเลยที่ 1 ต้องรับผิดชอบชำระหนี้ทั้งตามสัญญาเบิกเงินเกินบัญชีและตามสัญญากู้เงินสองฉบับต่อโจทก์ตามจำนวนที่เหลือหลังจากนำเงินที่จำเลยที่ 1 ชำระหนี้แก่โจทก์ไว้แล้วไปหักชำระต้นเงินตามสัญญา ดังนั้น จำเลยที่ 2 ที่ 3 ที่ 6 ที่ 9 และที่ 10 ก็ต้องร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ 1 ต่อโจทก์ตามจำนวนที่เหลือหลังจากหักชำระหนี้ดังกล่าวแล้วด้วย ฎีกาของจำเลยที่ 2 ที่ 3 ที่ 6 ที่ 9 และที่ 10 ในข้อนี้ฟังไม่ขึ้น ส่วนที่จำเลยที่ 9 ฎีกามาด้วยว่า จำเลยที่ 9 ไม่ต้องร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ 1 ในหนี้ตามสัญญาเบิกเงินเกินบัญชี เพราะจำเลยที่ 9 ไม่ได้ค้ำประกันหนี้ตามสัญญาเบิกเงินเกินบัญชีนั้น จำเลยที่ 9 ไม่ได้ให้การในข้อนี้ไว้ จึงเป็นฎีกาในข้อที่ไม่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค 4 ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 249 วรรคหนึ่ง ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัยให้ ปัญหาตามฎีกาของจำเลยที่ 5 ว่า จำเลยที่ 5 ต้องร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ 1 ต่อโจทก์ในหนี้ตามสัญญาเบิกเงินเกินบัญชีและหนี้ตามสัญญากู้เงินสองฉบับหรือไม่ สำหรับหนี้ตามสัญญาเบิกเงินเกินบัญชีจำเลยที่ 5 ฎีกาว่า พยานหลักฐานของจำเลยที่ 5 ฟังได้ว่า การที่จำเลยที่ 2 ที่ 5 และที่ 9 ทำสัญญาค้ำประกันจำเลยที่ 1 และที่ 10 วงเงิน 3,000,000 บาท ในฉบับเดียวกันตามสัญญาค้ำประกันและวันเดียวกันจำเลยที่ 5 จำนองที่ดินสี่แปลงเป็นประกันหนี้ของจำเลยที่ 5 และหรือจำเลยที่ 1 และที่ 10 เป็นจำนวนเงิน 3,000,000 บาท ตามหนังสือสัญญาจำนองที่ดินเป็นประกัน ไม่ได้เป็นประกันหนี้ตามสัญญาเบิกเงินเกินบัญชีแต่อย่างใด เจตนาของจำเลยที่ 5 เพียงเพื่อประกันความเสียหายของโจทก์ที่อาจจะเกิดขึ้นจากการที่โจทก์เข้าค้ำประกันการประกวดราคาและเข้าค้ำประกันสัญญาที่จำเลยที่ 1 ทำกับส่วนราชการเท่านั้น ข้อเท็จจริงรับฟังได้ดังที่ศาลล่างทั้งสองรับฟังมาว่า จำเลยที่ 5 ค้ำประกันและจำนองเป็นประกันหนี้ตามสัญญาเบิกเงินเกินบัญชีตามที่ระบุไว้ในสัญญาค้ำประกันด้วย ไม่ใช่เป็นประกันหนี้ออกหนังสือค้ำประกันเพียงอย่างเดียวดังที่จำเลยที่ 5 ฎีกา ดังนั้น เมื่อหนี้ตามสัญญาเบิกเงินเกินบัญชีที่จำเลยที่ 1 ต้องรับผิดชอบต่อโจทก์ยังไม่ระงับ จำเลยที่ 5 ก็ยังต้องร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ 1 ในหนี้ตามสัญญาเบิกเงินเกินบัญชีดังที่ศาลล่างทั้งสองวินิจฉัยมา ส่วนหนี้ตามสัญญากู้เงินสองฉบับตามสัญญากู้เงิน จำเลยที่ 5 ฎีกาว่า จำเลยที่ 5 ไม่ได้ค้ำประกันและจำนองเป็นประกันด้วย จำเลยที่ 5 จึงไม่ต้องร่วมรับผิดชอบ เห็นว่า จำเลยที่ 5 ทำนิติกรรมกับโจทก์ครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2539 โดยทำบันทึกขึ้นเงินจำนองที่ดินสี่แปลง หลังจากนั้นไม่ได้ทำนิติกรรมใดๆ กับโจทก์อีก ในปี 2540 และ 2541 ไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ 5 ทำนิติกรรมใดๆ กับโจทก์ ความข้อนี้น่าเชื่อตามที่จำเลยที่ 5 นำสืบ พฤติการณ์เช่นนี้แลเห็นเจตนาของโจทก์และจำเลยที่ 5 ได้ว่าสัญญาค้ำประกัน รวมทั้งหนังสือสัญญาจำนองที่ดินเป็นประกัน ไม่เป็นการค้ำประกันและการจำนองเป็นประกันหนี้ตามสัญญากู้เงินสองฉบับนี้ โดยในการกู้เงินสองฉบับนี้จำเลยที่ 5 มิได้เกี่ยวข้องกับแต่อย่างใดดังที่จำเลยที่ 5 ฎีกา จำเลยที่ 5 จึงไม่ต้องร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ 1 ต่อโจทก์

ในหนี้ตามสัญญากู้เงิน ที่ศาลล่างทั้งสองพิพากษาให้จำเลยที่ 5 ร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ 1 ต่อโจทก์ในหนี้ตามสัญญากู้เงินสองฉบับนั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย ฎีกาของจำเลยที่ 5 ฟังชั้นบางส่วน อนึ่ง เมื่อจำเลยที่ 1 ลูกหนี้ชั้นต้นต้องรับผิดชอบดอกเบี้ยลดลง ผู้ค้าประกันและจำนองย่อมต้องรับผิดชอบด้วย กรณีเป็นเรื่องเกี่ยวกับการชำระหนี้อันไม่อาจแบ่งแยกได้ จึงพิพากษาให้มีผลถึงจำเลยที่ 7 และที่ 8 ซึ่งมีได้ฎีกาด้วยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 245 (1) ประกอบมาตรา 247 และที่ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยที่ 7 ถึงที่ 10 ร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ 1 ถึงที่ 3 ที่ 5 และที่ 6 ใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ คดีนี้โจทก์ฟ้องให้จำเลยที่ 7 ถึงที่ 10 ร่วมรับผิดชอบในจำนวนเงินน้อยกว่าจำเลยที่ 1 ถึงที่ 3 ที่ 5 และที่ 6 มาก การพิพากษาเช่นนั้นทำให้จำเลยที่ 7 ถึงที่ 10 ต้องร่วมรับผิดชอบในค่าขึ้นศาลในศาลชั้นต้นมากกว่าที่แต่ละคนควรจะต้องรับผิดชอบ ไม่เหมาะสมสมควรแก้ไขในส่วนนี้เสียด้วย พิจารณาแก้เป็นว่า ให้นำเงินที่จำเลยที่ 1 ชำระหนี้ทุกครั้งแก่โจทก์ตามสัญญาเบิกเงินเกินบัญชีไปหักกับจำนวนเงินที่จำเลยที่ 1 เบิกถอนออกจากบัญชีเงินฝากกระแสรายวัน และนำเงินที่จำเลยที่ 1 ชำระหนี้ทุกครั้งตามสัญญากู้เงินไปหักกับต้นเงินกู้ 1,340,000 บาท และ 3,500,000 บาท ตามลำดับ คิดเพียงวันที่ 6 พฤษภาคม 2544 คงเหลือหนี้ค้างชำระจำนวนเท่าใดให้ถือเป็นต้นเงินที่จำเลยที่ 1 ถึงที่ 3 และที่ 6 ต้องร่วมกันรับผิดชอบต่อโจทก์ พร้อมด้วยดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าวนับแต่วันที่ 7 พฤษภาคม 2544 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ให้จำเลยที่ 5 ร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ 1 เฉพาะหนี้ตามสัญญาเบิกเงินเกินบัญชี และให้จำเลยที่ 7 ที่ 8 ที่ 9 และที่ 10 ร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ 1 ในต้นเงินไม่เกิน 1,625,000 บาท 1,805,000 บาท 4,340,000 บาท และ 1,340,000 บาท ตามลำดับ พร้อมด้วยดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงินที่จำเลยแต่ละคนต้องรับผิดชอบ นับแต่วันที่ 7 พฤษภาคม 2544 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ และสำหรับค่าขึ้นศาลในศาลชั้นต้นให้จำเลยที่ 5 ที่ 7 ถึงที่ 10 ร่วมรับผิดชอบตามจำนวนทุนทรัพย์ที่โจทก์ชนะคดีจำเลยที่ 5 ที่ 7 ถึงที่ 10 แต่ละคนในชั้นฎีกา นอกจากที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 4 ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

ประทีป ดุลพินิจธรรมา · มานัส เหลืองประเสริฐ · ทวี ประจวบลาภ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/3259/2554>